

Simularea examenului de bacalaureat 2017

Proba E. b)

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Limba și literatura maghiară maternă
Filiera teoretică – Profilul umanist
Filiera vocațională – Profilul pedagogic

Clasa a XI-a

Simulare

- **Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.**

I. TÉTEL

30 punct

a. a cím és a szöveg kapcsolata

5 punct

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: a jelzős szó szerkezetből álló cím megjelöli a beszédhelyzetet és a vers témáját. A „tartózkodó” jelző utalhat a beszélő bátortalanságára, de az illendőséget betartó udvariasságra is. A vers témája a játékos, udvarló szerelem.

b. a vers rokokó stílusjegyei

5 punct

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: derűs, játékos hangulat, könnyedség, dekorativitás a költői képek halmozása révén, miniatűr-kultusz és érzékiség („kis tulipánt”, „szemeid ragyogása”, „ajakid harmatozása”), nagyfokú zeneiség.

c. a költői képek értelmezése

5 punct

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: a rokokó szemléletet tükröző képalkotás jellegzetes képe a jelzőhalmozásos metafora. Az első versszakban a „szerelemnek megemésztő tüze” toposz a szenvedélyes szerelem pusztító hatására utal, a kedves személyéhez kapcsolódó „írja sebemnek” a szerelem gyógyító erejét, illetve a „gyönyörű kis tulipánt” a szeretett nő szépségét emeli ki. A tulipán a népművészetben a nőiség szimbóluma, s utalhat a szenvedélyes szerelemre, illetve az érzéki örömekre. A második versszak „eleven hajnali tűz” jelzőhalmozásos metaforája a kedves szemeinek ragyogásaként a szerelmi szenvedélyre vonatkozik. A kedves ajkaihoz kapcsolódó *harmat* motívum egyrészt a hajnali frissességet megidéző szépség, érzékiség kifejezője, másrészt kapcsolatot teremt a tűz képével, hiszen alkalmas lehet annak eloltására, azaz a szerelmi kínok enyhítésére. A tűz és a víz két ellentétes őselem, együtt minden élet forrása. A harmadik strófa „angyali szók” és „ambrózia csók” költői hatású jelzős szerkezetei a viszonzott szerelem boldogító érzését fejezik ki.

d. a vers dalra jellemző jegyei **5 pont**

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: egynemű érzelem, rövid terjedelem, szabályos strófaszerkezet (minden strófa négy, szabályosan váltakozó nyolc-, illetve hétszótagos sorból áll), nagyfokú zeneiség, melyet a szimultán ritmus: időmértékes (uralkodó verslába az ionicus a minore) és ütemhangsúlyos (4/4 és 4/3 ütemek) ritmus egyidejűsége, keresztrím alakít.

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat **5 pont**

Helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat *3 pont*, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat *3 pont*, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat *1 pont*.

Helyesírás, nyelvhelyesség **5 pont**

II. TÉTEL **30 pont**

a. kommunikációs funkció megnevezése és a választás indoklása **4 pont**

Lehetséges válasz:

A szövegben információközlő/tájékoztató/közlő funkció érvényesül. 2 pont

Indoklás: információ-, vélemény-, gondolatközlés Carl Sagan: *Korok és démonok* című könyvéről, kijelentő mondatok. 2 pont

b. szinonimák **5 pont**

Lehetséges válasz:

kreál – létrehoz, teremt, kitalál;

démon – ördög, gonosz, ártó, rossz szellem;

viaskodás – harc, küzdelem, tusakodás, hadakozás, csatázás, civódás;

hiszékeny – naiv, gyanútlan, befolyásolható, rászédhető, palimadár, félrevezethető, szívatható, mindent készpénznek vesz, jóhiszemű;

képzelőerő – képzelőtehetség, fantázia, a képzelet fokozott működésében megnyilvánuló képesség.

Minden szóra legalább egy szinonima: $5 \times 1 = 5$ pont.

c. három kérdés megfogalmazása **6 pont**

Lehetséges megoldás:

Mi a foglalkozása Carl Sagannak?

Miről szól az 1995-ben megjelent könyve?

Miről tanúskodnak az állítólagos idegenekről szóló beszámolók?

Minden elfogadható, a szöveg alapján feltett kérdés 2 pontot ér: $3 \times 2 = 6$ pont.

d. szövegalkotás **10 pont**

Az érvelő szövegtípus követelményeinek betartása (logikai összefüggések, ok-okozati rend, meggyőző érvek) 5 pont

A témához való igazodás 5 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás **5 pont**

III. TÉTEL **30 pont**

a. a középkori legenda műfaji jellemzői **5 pont**

Érvényes, az adott kor és a választott alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: vallásos tárgyú epikus műfaj, hőse szentté avatott szerzetes, apáca, illetve világi személy. Valláserkölcs példázatosság jellemzi, célja a példák követésére, utánzására sarkallás. Fontos eleme a csoda.

b. a középkori világgép jellemzői

5 pont

Érvényes, az adott kor és a választott alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: vallásosság, keresztény szemlélet, istenközpontúság, szimbolikus gondolkodásmód, ciklikus időszemlélet, dualista világ- és emberkép stb.

c. a történetalakítás jellemzői

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: a történetalakítás jellemző szövegfajtája a legendában az elbeszélés, a történet a szent cselekedeteinek sorozatát tartalmazza. A tanító célzat alakította ki a legenda szerkezetének klasszikus formáját: először a szent életéről olvashatunk, majd a hitéért vállalt szenvedéseiről, esetleg mártíromságáról, illetve a csodatételeiről. A csodák sok esetben nem külön jegyekben, hanem az életrajzba beledolgozva kapnak helyet.

d. a szereplők megteremtésének eljárásai

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: cselekedtetés, narrátori leírás, más szereplők általi jellemzés, környezet általi jellemzés, túlzás, felnagyítás, eszményítés stb.

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat

5 pont

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, tartalmi és formai jegyek betartása *5 pont*, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, két-három jellemző tárgyalása *3 pont*, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat *3 pont*, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, kísérlet értekező szöveg alkotására *1 pont*.

Helyesírás, nyelvhelyesség

5 pont